

Det är möjligt att det sagda endast grundar sig på att Blume på ett olyckligt sätt fastnat i en ogenomtänkt »marxistisk« jargong. (Artikeln i Retfærd nr. 1, s. 52 ff. antyder snarast att Blume numera inte medvetet vill anknyta till uppfattningar av det slag jag tyckt mig spåra i hans anmälan). Men tyvärr gör det inte saken bättre när han uppträder som »materialistisk« teoretiker eller praktiker. Han måste isåfall bryta denna jargongs problematik, »ophæve den kritisk«. »Enhver vaklen her vil være fatal både for« Blumes teori och praxis.

»Rättsutvecklingen och de juridiska yrkesrollerna«

Föredrag och diskussioner vid juridiska fakulteten vid Uppsala universitet symposium 2-4 februari 1977 (Symposia Universitatis Upsaliensis Annum Quingentesimum Celebrantis 5, Almqvist & Wiksell, Stockholm 1977) – 168 sider – 50,00 sv. kronor.

I anledning af Uppsala Universitets grundläggelse i 1477 har universitetets fakulteter holdt en række seminarer eller symposier i jubilæumsåret 1977. Det juridiske fakultet har beskæftiget sig med Uppsala-skolen i retsfilosofien og med borgerlig og marxistisk retsteori (jfr. RETFÆRD nr. 7, 1978). Desuden har man diskuteret den juridiske profession, og resultatet er blevet den publikation, som skal omtales her. Forinden skal det siges, at formålet med anmeldelsen *ikke* er at vise, hvordan jurister kan *bidrage til samfundsforandring*. Herom kan man f.eks. læse i Thomas Mathiesens »Rett og samfunn« (Pax, Oslo, 2. utg. 1977) s. 131-150. Formålet er at se, i hvilken udstrækning juristerne som faggruppe har *tilpasset sig rets- og samfundsudviklingen*.

Allerede i forordet og i velkomsttalen nævnes nogle begrænsninger i temaet, som ikke kan undgå at svække projektet. Det hedder her, at man vil stille »rättsutvecklingen i centrum både som fristående foreteelse og som baggrund till de övriga ämnen«. Desuden vil man slå bro mellem »de juridiska fakulteternas verksamhet och rättslivet i övrigt« (s. 5). Derved kombineres ganske vist retsudvikling og profession, men så afgørende faktorer som samfundsudviklingen og konkurrerende professioner skubbes delvis i baggrunden. Hertil kommer, at selve begrebet »retsudvikling« bliver indskrænket ved, at man ikke ønsker noget historisk perspektiv. I stedet vil man »se fremtiden i vitögat, genom att inrikta dessa överläggningar på praktisk väsentliga problem i rättslivets och rättsutbildningens vardag« (s. 7).

Hvordan kan man meningsfuldt betragte retsudviklingen alene »som fritstående foreteelse og som baggrund«? Det kan man muligvis, hvis man undlader at tale om nogen historisk udvikling. Men derved mister begrebet »retsudvikling« sin mening.

Forfatterne til de anførte citater er prodekanen Anders Agell og dekanen Stig Strömholm. Ingen, der kender deres forskning, vil for alvor tillægge dem synspunkter som de ovennævnte. Så vidt jeg kan se, er hensigten med deres ord heller ikke at præsentere nogen erkendelse, men loyalt at lægge op til de mange praktikeres indlæg. Flere af disse finder det nødvendigt at undskylde deres manglende kendskab til samfundsvidenskabernes og retshistoriens resultater.

Der er altså tale om professionens præsentation af sig selv. Det udviklingshistoriske er til dels begrænset af praktikerens egen erfaring. Perspektivet er altså længst for de ældstes vedkommende. Desuden er det de enkelte erhvervsroller, der danner udgangspunkt: dommer, advokat o.s.v. De fleste af foredragsholderne er centralt placeret i det svenske retssystem eller ved universiteterne, og de har bestræbt sig for at sige noget generelt og væsentligt. I mange tilfælde er det lykkedes.

Bogen er inddelt i fire hovedafsnit: (1) Retsudviklingen, (2) De juridiske erhvervsroller, (3) Den juridiske uddannelse og (4) Den juridiske forskning. På disse hovedafsnit fordeler sig 18 indledere, foruden en række deltagere i efterfølgende diskussioner. Det er således ikke muligt her at give noget repræsentativt indtryk af de mange oplysninger og anskuelser, som kommer til udtryk. Men nogle interessante enkeltheder fra hvert af hovedafsnittene skal nævnes.

(1) Retsudviklingen

Stig Strömholm omtaler nogle træk, der karakteriserer lovgivningen i dag: a) Politisering af retsområder, hvor juristerne før var enerådende. b) De politiske bindinger i kommissorier (direktiver), som kommissioner i stigende grad må underkaste sig. c) Den store mængde af lovforslag, som organisationer og myndigheder får til udtalelse (remissvæsendet). d) Lovenes karakter af rammelove med udstrakte beføjelser til regering og forvaltning (s. 10-16). Han kombinerer imidlertid ikke disse iagttagelser med en analyse af betingelserne under det system, som man kunne kalde »korporativ kapitalisme med formelt demokrati«. I en senere diskussion om jura og politik præciserer han dog nogle af problemerne. Han nævner to problemstillinger: (1) spørgsmålet om forholdet mellem regel og skøn og (2) forholdet mellem centralisering og decentralisering. »En fri beslutsmodell [skønsprincippet] och decentralisering är att föredra i ett samhälle med stark värdegemenskap. Men i samhällen präglade av polarisering och pluralism ligger en fara i den fria, politiserade beslutsmodellen. I ett sådant läge vill jag dra en lans för byråkrati [regelprincippet] och centralism. En koncentration av beslutsorganen och ett bundet beslutsfattande är en god bas för demokratin. Reaktionen mot »avjuridificeringen« inom vård- och kriminalpolitiken viser detta: man vil ha klara, rättssäkra bedömanden, ej flytande sådana. Vad organisationerna beträffar, har dessa kommit till ett vägskill i sin dubbla roll som folkrörelser och myn-

digheter« (s. 67). Dette er i hvert fald et standpunkt. Måske er det blevet skærpet af diskussionsreferenten. Jfr. også Strömholms artikel »Normer och mål – det normbundna beslutfattandes särart« (Svensk Juristtidning, 61, 1976, s. 161-78).

I øvrigt falder Strömholms citerede bemærkninger i tilknytning til landshövding Ragnar Edenmans indlæg. Edenman beskæftiger sig med tre risici for forvaltningen: Faren for politisering, faren for bureaukrati og faren for specialisterredømme (d.v.s. specialister, som ikke er jurister). Det ser ud til, at den ene fare ikke kan formindskes, uden at en af de andre farer øges tilsvarende (s. 61-66).

Strömholm talte om organisationerne som »folkrörelser och myndigheter«. Hertil er at sige, at netop samme dobbeltrolle indtager også de politiske partier. De søger at være folkelige bevægelser, og deres repræsentanter sidder i talrige råd og nævn. På alle niveauer er politik, bureaukrati og faglig ekspertise, herunder særinteresser, kombineret eller blandet sammen. Dette er jo selve pointen ved korporativisme. Man taler om »berettigede interesser«. Disses samvirken opfattes af systemet snart som »management«, snart som demokratiets moderne form. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at der i dette afsnit om retsudviklingen er to indlæg om organisationernes rolle for retsdannelsen. Tore Sigeman skriver om arbejdsmarkedets parter (s. 39-50), og Carl Hemström om boligudlejeres og lejerers organisationer (s. 51-58).

(2) De juridiske erhvervsroller

Under denne overskrift kommer praktikerne til orde: Underrettsdommeren, advokaten, bankjuristen, aktieselskabsjuristen og organisationsjuristen. Hertil kommer ikke-jurister med særlig tilknytning til professionen: Nævningen, journalisten (kriminalreporteren) og sprogmanden (om det juridiske sprog som kommunikationsmiddel).

Det er sikkert ikke tilfældigt, at repræsentanterne for »Högsta Domstolen« og »Regeringsrätten« (en forvaltningsdomstol) ikke er anbragt i dette afsnit, men i det foregående om retsudviklingen. I det juridiske hierarki repræsenterer de selve retsudviklingen og er »upphovsmän til källmaterial och forskningsuppgifter« (s. 8). Deres virksomhed er genstand for egentlig dogmatisk, juridisk forskning. De laverestående jurister har derimod hidtil været betragtet som personer, hvis virksomhed kun interesserede dem selv, deres opdragsgivere, deres fagforeninger og et par retssociologer.

Man har overvejende valgt jurister fra de forskellige fagforeninger. Dermed har man sikkerhed for, at de pågældende kender og interesserer sig for netop deres erhvervsrolle. Til gengæld slipper man ikke for det utilslørede forsvar for erhvervsinteresser. Advokaten Göran Luterkort slår på de kendte strenge om »frie advokater«, der forsvarer den lille mand imod kollektivismen, centralisme og bureaukrati, »ett omistligt inslag i en

demokrati«. Udfald imod den af det offentlige organiserede retshjælp mangler heller ikke (s. 80-83).

De øvrige indlæg er imidlertid alle interessante. Ikke mindst aktieselskabsjuristens og organisationsjuristens. Her er der tale om erhvervsroller, som næppe kendtes for blot en menneskealder siden. Selskabsjuristen Bo Legelius mener, at man ikke kan tale om »någon enhetlig rollupplevelse«. Juristens stilling og opgaver skifter fra branche til branche og fra virksomhed til virksomhed (s. 87). Men man regner med, at der i Sverige er ca. 250 ansatte jurister med egentligt juridisk arbejde i næringslivet. I 1975 var der 220 organiserede i »Bolagsjuristernas Förening«. Som man kunne vente, består arbejdet i udformning af standardkontrakter og mere specielle kontrakter. Imidlertid har de seneste års lovgivning om arbejdsmiljø, afskedigelse, tillidsmænd, tryghed i ansættelsen og medbestemmelse på arbejdspladsen skabt nye, store arbejdsområder for juristerne. Personalechefernes og de praktiserende advokaters viden er ofte utilstrækkelig.

Det er de sidstnævnte typer af lovgivning, som også udgør et vigtigt område for organisationsjurister. Herom fortæller Styrbjörn von Feilitzen (s. 93-98). Han gør opmærksom på, at arbejdstagerorganisationerne har ønsket, at lovgivning blev anvendt frem for kollektive aftaler. Desuden, at først koncentrationstendensen i fagbevægelsen har muliggjort ansættelsen af flere jurister. LO har således ansat ca. 20 jurister til at hjælpe underorganisationerne med juridiske problemer. Endvidere medvirker jurister ved flere hundrede remissvar, som arbejdsmarkedets centralorganisationer afgiver i forbindelse med udvalgsbetænkninger og lovforslag.

Det ser ud til, at rekrutteringen af selskabs- og organisationsjurister af og til er vanskelig. Områderne er til dels nye, og man foretrækker, at folk både har erfaringer fra retslivet i almindelighed og kendskab til de nye områder.

(3) Den juridiske uddannelse

Som bekendt er der i Sverige netop gennemført en uddannelsesreform. Herved er der skabt en slags juridisk mellemuddannelse af to års varighed (»grundläggande rättsutbildning«). 1 1/4 år af denne uddannelse er fælles med den normale juridiske uddannelse. Derefter kan man vælge mellem 4 »profileringsalternativer«, nemlig arbejdsret, civilret, skatteret eller forvaltningsret. Der ytres naturligvis stor betænkelighed over for disse »halve juristers« kompetence og beskæftigelsesmuligheder. I øvrigt er der så mange kombinationsmuligheder for både de »halve« og de »hele« jurister, at man må håbe, at universiteterne får mulighed for at ansætte en række studievejledere og administratorer. Også lærerressourcer synes at være et problem, men det skyldes nok især de lidet attraktive lektorater. Lektorerne har en stor undervisningsbyrde og ingen forskningsforpligtelse. Stig Strömholm drager følgende konklusion: »Om professorerna står kvar vid kanonerna och ägnar sig åt grundutbildningen, kan det nya

åtminstone bli likvärdigt med det nuvarande. Kanske kan även en och annan bättre jurist utbildas i det nya systemet« (s. 137). Denne tvetydige udtalelse hører til de mest positive i bogen!

Også om mulighederne for efteruddannelse og videreuddannelse er der et afsnit. I Sverige har man et »Institut för vidareutbildning av jurister och samhällsvetare«. Men i øvrigt er problemerne de samme som i de andre nordiske lande, og de synes ikke nærmere en løsning. Det største problem er utvivlsomt finanseringen. Man kan heller ikke vente nogen generel offentlig finansering af folk, der i forvejen har en lang uddannelse og en relativt høj løn. Problemet må jo sammenholdes med den øvrige befolknings behov for voksenuddannelse.

(4) Den juridiske forskning

Bogen slutter med tre indlæg om det ømtålelige emne: juridisk forskning. Som yderpunkter kendes to opfattelser. Den ene går ud på, at juridisk forskning ikke eksisterer. Den anden går ud på, at enhver jurist, der yder en indsats ved at systematisere og anvende gældende ret, i virkeligheden driver forskning. Bidragyderne til denne bog synes at hælde til den sidstnævnte opfattelse. Det er et standpunkt, man godt kan argumentere for, men næppe på den måde professor Svante Bergström vælger. Han siger, at uddannelsens videnskabelighed bl.a. fremgår af, at den juridiske grunduddannelse er længere end de fleste andre grunduddannelser, og at flere forskere medvirker som lærere ved grunduddannelsen end andetsteds (s. 147 f.). Men i virkeligheden er de øvrige uddannelsers indledningsfaser kortet ned, for at de studerende kan få mere tid netop til forskning (hovedopgaver eller specialer). Det virker heller ikke sandsynligt, at den svenske, såkaldte »professortæthed« i jura og kravene til de studerende på første og andet år har nogen indbyrdes forbindelse. Historisk, politisk og sociologisk kan man pege på helt andre årsager. Dette skal naturligvis ikke forstås som en kritik af, at professorerne står skulder ved skulder »vid kanonerna« i grunduddannelsen, som Strömholm opfordrede til.

Bergströms beskrivelse af forskningen bærer i øvrigt præg af, at han opererer med et kerneområde: lovfortolkningsforskning; og et randområde: faktaforskning. Sidstnævnte omfatter så forskellige felter som retshistorie, retsfilosofi, retspsykologi, retssociologi, jurimetrik og samfundsvidenskab i almindelighed (s. 149 og 152). Denne tvedeling afvises af Anders Agell (s. 164 f.). Agell anvender i stedet en generel definition af juridisk forskning som »varje systematiskt studium av rättsreglers bakgrund, innehåll eller verkningar« (s. 157). I al sin enkelhed forekommer det mig at være en af de bedste definitioner, jeg har set. Agell går imidlertid videre med et skema over forskellige typer af forskning inden for denne ramme. Han ser (uvist hvorfor) bort fra almindelig retslære og komparativ ret. Derefter når han frem til seks typer: »(1) Rättshistoriska (inkl. Idéhistoriska) studier av bakgrunden till rättsreglers tillkomst och innehåll; (2)

Rettsreglernes indhold enligt »gällande rätt« (inkl. uttalanden om hur reglerna *bör* tillämpas de lege lata); (3) Rettsreglernes faktiska tillämpning av enskilda myndigheter; (4) »Systemstudier« av samspelet mellan rättsregler på olika områden; (5) Reglernes påverkan på a) enskildas beteende (deres tillämpning av och kännedom om reglerna) och b) sociala, ekonomiska och andre effekter; (6) Rättspolitiska studier«. (s. 157).

Disse seks typer af juridisk forskning glider naturligvis ofte over i hverandre. Som forskningsprogram kan det måske være udmærket. Alligevel kan man ikke frigøre sig for en mistanke om, at der bagved ligger et traditionelt ordningsprincip. Hvor Bergström tog sit udgangspunkt i den dogmatiske jura, dér opererer Agell med en række ligestillede områder. I hans type nr. 2 findes dogmatikken. Nr. 1 dækker de velkendte fag retshistorie og (retlig) idéhistorie. Nr. 3-5 er opgaver, som retssociologien tager sig af. Endelig er nr. 6, retspolitikken, også et kendt omend ikke altid lige respekteret område.

Agell er inde på en yderligere opsplnitning, når han nævner »retsøkonomien«. Samtidig siger han, at studiet af rettens påvirkning af den enkelte (nr. 5,a) hænger således sammen med andre områder, at det muligvis snarere er én metode blandt flere til at undersøge juridiske problemer. Retssociologi er derfor muligvis ikke noget selvstændigt emne ved siden af de andre (s. 158).

Jeg tror, at hans sidste betragtning kan udvides til at gælde alle de øvrige områder. Der er tale om forskellige *aspekter* af retsreglers baggrund, indhold og virkninger. Disse aspekter er kendetegnet både ved deres forskellige indhold og ved den *metode*, man hyppigst anvender. Under nr. 1 anvendes historisk og filosofisk metode, under nr. 2 dogmatisk, juridisk metode, og under nr. 3-5 psykologisk, sociologisk eller økonomisk metode. Under nr. 6 kan man vel finde alle mulige metoder.

Men det er måske ikke blot forskellen i aspekt og hyppigst anvendt metode, der får Agell og andre til at give pkt. 1-6 status af særlige forskningsområder. Det skyldes sikkert også, at disse aspekter og metoder er knyttet til forskellige *professioner*. Professioner vil altid søge sig et territorium og afgrænse det over for andre professioners territorier. Når retssociologien forekommer Agell mindst »territorial«, kan det skyldes, at sociologien er den yngste og mindst etablerede af de omtalte videnskaber. Den har ikke noget fast område, og dens udøvere er få og næsten udelukkende beskæftiget ved universiteterne

Afslutning

Det er sjældent, at man ved et seminar eller i en enkelt bog får et så kvalificeret overblik over de juridiske erhvervsroller. Styrken ligger i, at bidragerne taler om deres egen virksomhed gennem flere år. Dette er imidlertid også en svaghed. Man savner en reflekteret holdning til den samfundsmæssige baggrund, og man savner en sammenfattende professionsanalyse. Om den samfundsmæssige baggrund er der gjort nogle bemærkninger ovenfor i afsnittet om retsudviklingen. Her skal vi koncentrere os om professionsanalysen.

Vilkårene for den juridiske profession bestemmes ikke blot af de samfundsfunktioner, som juristerne varetager. De bestemmes også af alternative professioner eller erhverv som økonomers, statskundskabsfolks, revisorerers o.s.v. Blandt alternative erhverv må man også i visse tilfælde betragte socialrådgiveres og handels- og kontoruddannedes erhverv. Endelig er der fællesskabet med eller analogien til andre akademikere. Disse forhold gør det nødvendigt at gå komparativt til værks. Det er derfor en mangel ved den omtalte bog, at man ikke har inddraget en sociolog med professionssociologi som speciale. Af dem findes der kun få. Ulf Torgersen i Norge er en af dem, og han bruger ikke mindst jurister som paradigme for sin analyse¹.

Torgersen anvender følgende definition: »Vi sier at vi har en profesjon hvor (1) en bestemt langvarig formell utdanning erverves av (2) personer som stort sett er orientert mot opnåelse av bestemte (3) yrker som ifølge sosiale normer ikke kan fylles av andre personer enn de med denne utdanningen«².

Her er det ikke afgørende at finde ud af, hvilke erhverv der er mere eller mindre »professionelle« i ovennævnte forstand. Det afgørende er, at *uddanning*, *motivation* og *erhvervsmonopol* hænger uløseligt sammen i definitionen. Denne systematiske kobling kan vejlede i mange af de problemer, som man famlende berørte under det svenske seminar. Blandt andet bliver det lettere at forstå juristers holdning til forskning.

Undersøgelser synes at vise, at jurastuderende har en noget diffus motivation for at gå ind i studiet; dog især ønsket om magt over egen og andres situation. Juristernes funktioner, placering og prestige i samfundet synes at opfylde dette ønske. Hermed reduceres studiet til et middel til at opnå et mål uden for universitetet. Indholdet i studiet træder i baggrunden i forhold til »bliv-færdig-ideologien«. De studerende betjener sig af det, som beslutningsteoretikere kalder en »mini-max-strategi«. Den går ud på at undgå begrænsninger i erhvervsalternativer og karrieremuligheder. At fordybe sig videnskabeligt i et enkelt emne ville netop føre til sådanne begrænsninger³. Indlæring af de obligatoriske fag bliver hovedsagen. Tid-

1) Ulf Torgersen: Profesjonssociologi (Oslo 1972).

2) Ulf Torgersen (note 1) s. 10.

3) Ulf Torgersen (note 1) s. 16 og 44 f.

ligere benyttedes i høj grad privat betalte manuduktører. I dag oplever de offentligt ansatte lærere et stærkt pres i retning af at fungere på samme »effektive« måde, som manuduktørerne gjorde.

Men motivationen og ovenstående kalkule for uddannelsens gennemførelse forudsætter erhvervsmonopolet og et marked, der ikke er for dårligt (sammenlignet med alternativer). Spørgsmålet bliver derfor, hvordan relationen er mellem forskning som kvalifikation og erhvervsmonopolet og markedet for jurister. Dette er ikke helt enkelt at svare på, specielt fordi jurister anvendes så mange steder. Den information, som er lettest tilgængelig for de studerende, er imidlertid forholdsvis entydig. Fra advokaterne lyder ofte kravet om kontant viden på mange områder, hvilket hænger sammen med ønsket om en bred basis for erhvervsmonopolet. Denne interesse strider klart imod en mere videnskabelig fordybelse i enkelte emner. Samtidig vil de studerende lægge mærke til, at mange kendte advokater, dommere og chefer i forvaltningen tilsyneladende ikke har andre kvalifikationer end kandidateksamen og praktisk erfaring⁴.

Denne opfattelse af, hvad der er væsentligt for en jurist, er vistnok udbredt i hele Norden. Men den er ikke rigtig. I den her omtalte bog modsiges den både direkte og indirekte. Som flere andre går også advokaten ind for specialisering, særlig i forbindelse med en udvikling i retning af større advokatfirmaer (s. 82). Og næsten alle indlæggene kredser om, hvordan komplicerede samfundsproblemer på nye måder bliver omformet til juridiske spørgsmål. Specialiseringen bør altså finde sted på baggrund af en bred viden, som omfatter mere end de traditionelle juridiske discipliner. Om den svenske uddannelsesreform kan honorere disse krav, er tvivlsomt. Men det må indrømmes, at svenske jurister har tilpasset sig den kapitalistiske samfundsudvikling i højere grad end jurister i f.eks. Danmark⁵.

Helmuth Schledermann

4) *Ulf Torgersen* (note 1) s. 50 f. har noteret sig, at den norske liste over hof- og embedsrang i Statskalenderen nævner en række praktiske, juridiske stillinger for universitetsstillingerne. Det samme gælder den danske Hof- og Statskalender.

5) Den i anmeldelsen omtalte motivationsstruktur for jurastuderende er konstateret i flere lande. Men i de senere år er stadig flere kvinder begyndt at studere jura. Motivationsstrukturen passer ikke på dem, dels fordi deres karrieremuligheder er ringere end mændenes, dels p.g.a. afstanden til den traditionelle kvinderolle. Derimod passer det med kønsrollemønstret, hvis kvinder vælger jurastudiet, ikke som middel til karriere, men som et af de fastlagte og over-skuelige studier, hvor flid belønnes. En mere optimistisk forklaring er den, at kvinderne virkelig er ved at frigøre sig fra kønsrollemønstret. Mig bekendt er dette ikke nærmere undersøgt. – Statistisk behandles kvindelige juristers erhvervsmæssige placering i *Britt-Mari Blegvad: Fru Justitia (I: Nell Rasmussen, red.: Kvinder i retslivet. ARBEJDSNOTE 76-1, udg. af Inst. f. Organisation og Arbejds sociologi, Kbh. 1976, s. 83-99).*

MEDDELELSE

Dansk Retspolitisk Forening

På et møde i Middelfart i begyndelsen af juni 1978 vedtog 60 jurister og jurastuderende at stifte en Dansk Retspolitisk Forening med følgende formål:

»... at arbejde for sikring og udbygning af borgernes retssikkerhed, demokratiske friheder og sociale rettigheder, samt at fremme indsigten i, hvordan retsregler og jurister fungerer i samfundet.

Foreningen vil lægge særlig vægt på at bedre svagerestillede grupper og enkeltpersoners retlige situation.

Foreningen er uafhængig af politiske partier.«

Foreningen optager jurister – såvel færdiguddannede som studerende – som medlemmer, og vil også optage andre, der går aktivt ind i retspolitisk arbejde.

Foreningen omfatter allerede fra starten et bredt udsnit af jurister: offentligt ansatte fra centraladministrationen og kommunalforvaltningen, domstolsansatte og andre fra retssektoren, advokater og advokatfuldmægtige samt universitetsansatte og studerende.

Foreningens arbejde foregår først og fremmest i arbejdsgrupper om centrale retspolitiske emner. Der er foreløbig etableret følgende grupper:

- Offentlig ansattes ytringsfrihed og tavshedspligt
- Registerlovgivningen
- Retssikkerhed i retsplejen
- Børn, ægteskab og papirløst samliv
- Arbejds- og boligkonflikter (aktioner og repression)
- Arbejdsmarkedsforhold
- Juridisk uddannelse og forskning.

Nye medlemmer kan tilslutte sig disse grupper eller danne nye arbejdsgrupper til fremme af foreningens formål. Der er for tiden overvejelser i gang om forskellige andre emnegrupper, herunder bl.a. om institutionsanbragte, om udlændinges retsstilling og om grønlanderes retlige stilling i Grønland og i Syddanmark.

Foruden gruppearbejdet er det tanken at holde seminarer og aftenmøder samt evt. offentlige høringer omkring aktuelle retspolitiske problemer. Foreningens deltagelse i den offentlige debat herom vil primært blive baseret på arbejdsgruppernes virksomhed.

Ved siden af de emne-orienterede arbejdsgrupper vil man søge at etablere debatgrupper inden for arbejdsområder eller lokalområder, hvor der savnes et forum for debat om faglige spørgsmål. Det er foreningens håb herigennem at aktivisere flest muligt af de traditionelt tilbageholdende jurister omkring tidens presserende retspolitiske problemer.